

Justitieombudsmannen
Hans-Gunnar Axberger

Anmälan mot Kronofogdemyndigheten beträffande handläggningen av ett mål om löneutmätning

Anmälan

I en anmälan, som kom in till JO den 10 juli 2008, framförde AA ett antal klagomål mot Kronofogdemyndigheten och en tjänsteman vid denna. Av anmälan och därtill fogade handlingar framgick bl.a. följande.

Inför ett förestående beslut om löneutmätning uppmanades AA av Kronofogdemyndigheten att lämna en redogörelse för sina inkomstförhållanden m.m. I ett brev till myndigheten daterat den 28 april 2008 begärde hon uppskov med löneutmätningen till början av juli 2008. Hon begärde även att få ta del av vissa utdrag ur myndighetens register och bad om en redogörelse för de skulder hon hade betalat sedan 1984. Utan att någon föregående kontakt togs med henne beslutade Kronofogdemyndigheten den 3 juli 2008 om löneutmätning.

AA uppgav i sin anmälan att hon fortfarande inte hade fått del av de utdrag eller den redogörelse hon begärt.

AA framförde därefter ytterligare klagomål beträffande Kronofogdemyndighetens hantering av målet om löneutmätning. Kompletteringarna kom in till JO den 9 september samt den 1 och 28 oktober 2008.

Utredning

Kronofogdemyndigheten, huvudkontoret, anmodades den 25 augusti 2008 att göra en utredning och yttra sig över vad AA anfört i sin ursprungliga anmälan.

I sitt remissvar, till vilket ett yttrande från västra indrivningsavdelningen och kronofogden BB hade fogats, anförde Kronofogdemyndigheten huvudsakligen följande.

Bedömning

Beträffande handläggningen av AA:s skrivelse av den 28 april 2008 får myndigheten ange följande.

Vid den aktuella tidpunkten var AA aktuell hos Kronofogdemyndigheten med ett enskilt mål och tre allmänna mål avseende obetalda studiemedelsavgifter.

Enligt 4 kap. 10 § utsökningsbalken kan sökanden (dvs. borgenären) medge uppskov med verkställigheten två gånger under ett år. Ett uppskov får dock pågå i högst två månader. Medger sökanden mer än två uppskov eller varar ett uppskov mer än två månader är ansökan förfallen. Under uppskovstiden vidtas inga utmätningssåtgärder, inte ens om det skulle bli aktuellt med utmätning av gäldenärens egendom i ett annat enskilt eller allmänt mål.

Kronofogdemyndigheten har, under vissa förutsättningar, möjlighet att medge uppskov med betalning av fordringar i allmänna mål, se 7 § lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar. Av 3 § samma lag framgår dock att dessa bestämmelser inte gäller fordringar som grundas på studiestödslagen (1973:349) eller studiestödslagen (1999:1395).

Vad västra indrivningsavdelningen avser med att man inte prövade AA:s begäran om uppskov eftersom det inte pågick några verkställighetsåtgärder är oklart. Enligt myndighetens uppfattning borde begäran om uppskov ha överlämnats till AA:s borgenärer, inklusive Centrala studiestödsnämnden. Att Kronofogdemyndigheten av okänd anledning avvaktade med beslutet om löneutmätning under den period hon begärt uppskov påverkar enligt myndighetens uppfattning inte den saken. Att begäran om uppskov inte vidareändades – och att AA inte heller kontaktades med anledning av sin begäran – är naturligtvis beklagligt.

Det bör vidare noteras att det inte finns något hinder mot att Kronofogdemyndigheten beslutar om löneutmätning utan att gäldenären inkommit med inkomst-uppgifter etc., jfr 17 kap. 7 § utsökningsbalken. Det kan i sammanhanget också tilläggas att Kronofogdemyndigheten under vissa förutsättningar kan bevilja anstånd med pågående löneutmätning, se 7 kap. 11 § utsökningsbalken. Möjligen har det i förevarande fall skett en sammanblandning av reglerna om uppskov och anstånd.

Beträffande utlämnandet av begärda skulduppgifter så har handläggaren uppgett att registerutdragen skickats till AA. Någon dokumentation finns beklagligtvis inte. Myndigheten har dock ingen anledning att ifrågasätta uppgifterna.

AA kommenterade remissvaret och uppgav därvid att hon hade fått utdrag beträffande sina och sin f.d. mans aktuella skulder hos Kronofogdemyndigheten men inte någon redogörelse för vilka skulder hon och hennes man betalat sedan 1984. Hon framförde även vissa nya klagomål mot myndigheten.

Bedömning

Av utredningen framgår att Kronofogdemyndigheten inte prövade AA:s begäran om uppskov. I stället avvaktade myndigheten med att fatta beslut om utmätning till dess att den begärda uppskovstiden hade löpt ut. Kronofogdemyndigheten har i sitt yttrande redogjort för reglerna om uppskov. Enligt Kronofogdemyndighetens uppfattning har handläggningen varit bristfällig i detta avseende. – Det bör dock uppmärksammas att 7 § första stycket lagen om indrivning av statliga fordringar m.m., till skillnad från vad Kronofogdemyndigheten angett, är tillämplig även då en fordran grundas på studiestödslagen.

När Kronofogdemyndigheten fick in AA:s begäran om uppskov borde myndigheten ha hört berörd borgenär i det enskilda målet, prövat hennes begäran i övrigt och därefter underrättat henne om hon erhållit begärt uppskov eller inte. AA skulle då ha fått klart för sig vilka tidsfrister hon hade att rätta sig efter och den utdragna processen kring uppskovsfrågan hade kunnat undvikas.

När det gäller AA:s begäran om utdrag ur Kronofogdemyndighetens register m.m. är det ostridigt att hon fått utdrag över sina och sin f.d. mans aktuella skulder hos Kronofogdemyndigheten. Beträffande den efterfrågade redogörelsen över betalda

skulder sedan 1984 synes Kronofogdemyndigheten mena att även denna tillställts AA medan AA är av motsatt uppfattning. I AA:s överklagande av utmätningsbeslutet, daterat den 8 juli 2008, och i hennes brev till myndigheten daterat den 7 september 2008 anges att hon alltjämt efterfrågar redogörelsen och även vill ha en motsvarande redogörelse beträffande sin f.d. man. Även om det skulle förhålla sig på det viset att de efterfrågade redogörelserna redan skickats till AA utgör detta inte ett giltigt skäl för myndigheten att underlåta att handlägga hennes begäran. Om så inte redan skett bör myndigheten därför omgående behandla AA:s framställning.

Vad AA anfört i övrigt ger inte tillräcklig anledning till någon ytterligare åtgärd eller något uttalande från JO:s sida.

Ärendet avslutas.